

Tampoc hi faltava aquí la presència catalana, amb l'estand del CRM i el de la Societat Catalana que, a més de fer la seva feina, van actuar també de lloc de trobada espontani per a la majoria d'assistents catalans.

En general, el congrés fou un èxit, tant a nivell organitzatiu i de participació, com pel que fa al nivell matemàtic de les conferències.

Des d'aquestes línies felicitem els organitzadors i ens emplacem tots plegats a participar de la següent edició, el 10-ECM, programada a Florència el 2028, a la qual desitgem també tot l'èxit del món.

Activitats en relació a l'ensenyament de les matemàtiques

Jornada i trobada d'ensenyament de les matemàtiques

David Virgili
Junta SCM

Les quatre associacions de Matemàtiques dels Països Catalans (SCM, FEEMCAT, SEMCV-Al Khwarizmi, SBM-XEIX) organitzen conjuntament des de fa anys la Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques, un esdeveniment anual que aplega nombrosos docents de matemàtiques d'arreu del territori. Fins a l'any 2015 totes les jornades s'havien celebrat a la seu de l'IEC. A partir del 2016 s'estableix un torn rotatiu entre les quatre entitats convocants. Entre dues jornades s'organitza anualment una Trobada de Societats, on es discuteixen problemàtiques comunes, es decideix un tema d'interès compartit per a la pròxima jornada i s'engega l'organització.

XVIII Jornada d'Ensenyament

El dia 21 d'octubre del 2023 va tenir lloc la XVIII Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques a la Universitat Jaume I de Castelló, amb la SEMCV com a societat amfitriona. Com és costum al País Valencià, el dia abans s'havien celebrat les Jornades d'Educació Matemàtica de la SEMCV. Justament com a SCM vam aprofitar per fer una reunió institucional amb la direcció del departament de Matemàtiques de l'UJI.

El tema central de la jornada va ser, com ja havíem avançat en la crònica de la trobada del darrer número, el pensament computacional en la matemàtica educativa. L'elecció estava motivada per la incorporació de la nova competència específica lligada al pensament computacional dins el currículum de Matemàtiques, entesa no simplement com a un nou afegit als recursos digitals a l'abast de l'alumne, sinó més aviat com a ampliació de les possibilitats de resolució de problemes matemàtics. Com podem promoure'l a l'aula, doncs? Com relacionar-lo amb la resta de sabers i competències?

La conferència inaugural va ser a càrrec d'Amelia Simó (UJI) que ens va parlar, en l'àmbit històric i matemàtic, sobre els orígens de la Intel·ligència Artificial, les tècniques usades i les diferents aplicacions on s'estava utilitzant. Al llarg de diferents tallers i comunicacions posteriors, es van presentar diverses propostes

d'aula en què el pensament computacional tenia gran pes: problemes algorítmizables o que requerien pensament recursiu, el Concurs Bebras –adreçat a alumnes des de 5è de Primària fins a 2n de Batxillerat– i el llenguatge Snap!, propostes d'ús del Bee-bot a Infantil i Primària, o itineraris per aprendre programació en un entorn de Python, entre altres exemples.

Un altre moment significatiu de la jornada va ser el lliurament del premi Maria Antònia Canals, organitzat conjuntament per les quatre entitats, per a experiències d'aula innovadores en qualsevol dels nivells educatius: els premiats van ser Fernando Pérez, amb una proposta-taller d'aprenentatge per a Primària on s'usava Fibonacci com a eix per treballar la geometria, i Lluís Bonet a Secundària, que construïa un itinerari d'exploració matemàtica a partir d'una notícia on es demanava a la població dutxar-se únicament usant un poal d'aigua. Després de dinar hi va haver la taula rodona “El pensament computacional en la matemàtica educativa”, moderada per Onofre Monzó i amb la participació de Guillem Perarnau (SCM), Arnau Sánchez (FEEMCAT), Miquela Pomar (SBM-XEIX) i José Aurelio Pina (SEMCV Al-Khwarizmi).

Finalment, una sèrie més de comunicacions i tallers, i vam donar per finalitzada amb èxit la jornada, amb moltes ganes de portar a l'aula totes les propostes i recursos que s'hi havien exposat.

XII Trobada, a Poblet

Els dies 24 i 25 de febrer del 2024 va tenir lloc la XII Trobada de Societats de Matemàtiques de Parla Catalana a Poblet, un lloc escollit especialment pel seu significat en la nostra història compartida. En aquest cas, la SCM va esdevenir la societat amfitriona, i vam decidir començar la trobada amb una visita al Museu del Vidre de Vimbodí, on a més de poder veure la col·lecció exposada de figures vam assistir a la demostració en directe d'un artesà. Bufar i fer ampolles, de senzill no en té res! Després d'un excel·lent dinar, a la tarda vam desplaçar-nos a l'Hostalgeria de Poblet, on ens vam posar a treballar de valent.

A les reunions vam tractar diversos temes d'actualitat pel que fa a l'ensenyament de les Matemàtiques: canvis de currículum, la problemàtica ja endèmica de la falta d'especialistes tant a Primària com a Secundària, i com s'estava treballant per revertir la baixada de resultats en les proves externes, especialment acusada al Principat. També calia comentar qüestions organitzatives respecte al premi Maria Antònia Canals i sobretot decidir el tema de la següent Jornada, per tal que un comitè pogués continuar desenvolupant la proposta. El tema triat va ser el sentit socioafectiu i la seva relació amb l'aprenentatge de les matemàtiques, des de diferents vessants: la influència de l'autoconfiança i percepció de les pròpies habilitats, les desigualtats de gènere en les diferents etapes, la superació de bloqueigs i com promoure una mentalitat de creixement a l'aula. Aquesta jornada conjunta va tenir lloc a Palma, l'octubre de 2024.

Després de tanta feina, ens mereixíem un descans! Vam visitar el Monestir de Poblet, amb una guia que ens va desvetllar els ets i uts d'aquest fabulós monestir cistercenc del segle XII: el seu significat per a la Corona d'Aragó, les portes d'entrada, les tombes dels reis catalans, el seu saqueig i posterior restauració, etc.

Representants de les associacions, al monestir de Poblet, el diumenge 25 de febrer de 2024

Per una felig casualitat, vam passar també pel mateix arc on es conservava una foto d'Einstein de feia exactament 101 anys, quan havia visitat el monestir, i vam decidir repetir-la. Tot seguit vam dinar a l'Hostatgeria, amb recança perquè aquesta trobada arribava a la seva fi, però ja amb ganes de retrobar-nos tots ben aviat.

Einstein i acompanyants, al monestir de Poblet, el diumenge 25 de febrer de 1923

Seminari sobre l'accés a la funció docent no universitària

Els dies 3, 4 i 5 de novembre del 2023 es va dur a terme un seminari sobre l'accés a la funció docent de matemàtiques organitzat per la Comissió d'Educació del Comitè Espanyol de Matemàtiques (CEMat), al Centre Internacional de Trobades Matemàtiques (CIEM) a Castro Urdiales (Cantàbria).

Al seminari hi van participar 25 professors convidats per les societats i entitats que integren el CEMat, amb l'objectiu d'aportar i compartir informació i reflexions sobre els models actuals d'accés a la funció docent. Per part de la

SCM hi van participar com a ponents Lluís Albarracín i Carles Serrat i David Virgili com a moderador. El programa va consistir en cinc panells, que tractaven sobre l'accés a la funció docent i també es van debatre aspectes relatius a la formació inicial, tant per a mestres com per a professors de secundària i cicles.

En reunions anteriors organitzades per la comissió d'educació del CEMat s'havien debatut aspectes relacionats amb la formació inicial del professorat de matemàtiques d'educació secundària (2017), la formació matemàtica del professorat de secundària (2018), l'avaluació de batxillerat per a l'accés a la universitat en les assignatures de matemàtiques (2019), l'anàlisi i propostes sobre el currículum de matemàtiques al batxillerat (2020), els reptes de l'ensenyament en un model virtual i presencial (2021) i el perfil professional del docent de matemàtiques (2022).

A continuació destaquem alguns aspectes tractats a les taules rodones.

Al panell 1, "Perspectiva internacional de l'accés a la funció docent", es van analitzar els models emprats en altres països. Per una banda,